

Dosarul nr. 2ra-1061/22
2-21188157-01-2ra-05082022

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei (jud. I. Malcoci)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

ÎNCHEIERE

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Alexandr Botnari, reprezentat de avocatul Victor Durleștean,

în cauza civilă, la cererea lui Alexandr Botnari, persoană interesată Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la constatarea faptului care are valoare juridică,

împotriva deciziei din 24 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a casat integral hotărârea din 24 ianuarie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei,

constată:

La 21 decembrie 2021, Alexandr Botnari a depus cerere cu privire la constatarea faptului care are valoare juridică.

În motivarea cererii petiționarul a indicat că, s-a născut la data de XXXXX în s. XXXXX.

A menționat că, în familie și de către consăteni era numit pe nume „Aurel”.

Petiționarul a susținut că, din anul XXXXX a început activitatea de muncă în fostul colhoz „Biruința” din s. Biliceni Vechi, până în anul XXXXX.

A precizat că, în legătură cu faptul că de toți era numit „Aurel”, în cărțile de salariu a fostului colhoz „Biruința”, pentru anii 1987-1999 și în cartea formei-14 a fost înscris cu prenumele „Aurel” și anul nașterii XXXXX.

Petiționarul a notat că, a depus la Casa Națională de Asigurări Sociale tot pachetul de acte pentru recalcularea pensiei de limită de vârstă, însă i s-a refuzat din motivul sus menționat.

A afirmat că, având în vedere că nu are altă posibilitate de a confirma prin acte suplimentare faptul că anume el a activat în perioada anilor 1987-1999 în fostul colhoz „Biruința” din s. XXXXX, este nevoit să înainteze prezenta acțiune în instanța de judecată cu privire la constatarea faptului care are valoare juridică.

A solicitat Alexandr Botnari constatarea faptului că, Aurel Butnaru a.n. XXXXX, înscris în cărțile de salariu și cartea formei-14, pentru perioada de activitate a anilor 1987-1999 din cadrul colhozului „Biruința” din s. XXXXX și Alexandr Botnari a.n. XXXXX în s. XXXXX este una și aceeași persoană.

Prin hotărârea din 24 ianuarie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei cererea s-a admis. S-a constatat faptul că Aurel Butnaru Ivan a.n. XXXXX înscris în cărțile de salariu și carnetul de muncă MOJI nr. XXXXX pe anii 1987-1999 din cadrul colhozului „Biruința” din s. XXXXX și Alexandr Botnari Ivan a.n. XXXXX, domiciliat în s. XXXXX, este una și aceeași persoană.

Instanța de fond a stabilit cert, că Alexandr Botnari născut la XXXXX, a exercitat funcția de șef de depozit al colhozului „Biruința” din sat. XXXXX, în perioada 01 noiembrie 1987 până la 01 ianuarie 1993 și în calitate de șef la fațăre, în perioada 01 ianuarie 1993 până la 23 martie 2000. Circumstanțele date rezultă din înscrisul copiei carnetului de muncă nr. XXXXX pe numele lui Alexandr Botnari născut la XXXXX, eliberat la 23 noiembrie 1992.

S-a reținut că, faptul că Alexandr Botnari născut la XXXXX, în cărțile de salariu a fostului colhoz „Biruința” din sat. XXXXX, pentru anii 1987-1999 și în cartea formei-14 este scris cu prenumele Aurel și anul nașterii XXXXX, nu poate lipsi petiționarul de la stagiul de cotizare.

La 28 ianuarie 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea să fie respinsă.

Prin decizia din 24 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a casat integral hotărârea din 24 ianuarie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei, cu dispunerea scoaterii cererii de pe rol.

Pentru a decide astfel instanța de apel a menționat că, esența cauzei deduse judecății constă în constatarea faptului juridic și anume că, Aurel Butnaru Ivan, a.n. XXXXX înscris în cărțile de salariu și cartea formei-14, pentru perioada de activitate a anilor 1987-1999 din cadrul colhozului „Biruința” din sat. XXXXX și Alexandr Botnari Ivan, născut la XXXXX, domiciliat în sat. XXXXX, este una și aceeași persoană, în scopul confirmării stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiei de limită de vârstă.

În același timp, persoana interesată, Casa Națională de Asigurări Sociale, în referința depusă în prima instanță, cât și în apel, și-a exprimat dezacordul cu cererea înaintată de petiționar, susținând că argumentele și solicitarea petiționarului nu sunt probate, fapt ce denotă apariția între petiționar și partea interesată a unui litigiu de drept, care poate fi soluționat doar pe calea intentării unei acțiuni civile.

Instanța de apel a reținut că, poziția părților din proces, Alexandr Botnari și Casa Națională de Asigurări Sociale urmează a fi analizată în cadrul unui litigiu de drept comun, în procedură litigioasă, cauza urmând a fi examinată în procedură contencioasă și nu în procedură specială.

Totodată, s-a notat că pentru soluționarea cauzei în procedura specială este necesar ca între părți să nu existe un litigiu, de altfel, totalitatea normelor procesuale în baza cărora instanțele judecătorești rezolvă cereri, nu urmăresc realizarea sau stabilirea unui drept sau interes potrivit față de o altă persoană. Anume faptul că cererea pe care partea interesată o adresează instanței nu se îndreaptă împotriva unui adversar și nici nu evocă vreun conflict de interese, distinge procedura contencioasă față de procedura necontencioasă.

La caz, persoana interesată, Casa Națională de Asigurări Sociale nu recunoaște temeinicia cererii.

La 14 iulie 2022, Alexandr Botnari, reprezentat de avocatul Victor Durleșteanu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, instanța de apel greșit a calificat existența unui litigiu între Alexandr Botnari și Casa Națională de Asigurări Sociale, deoarece acesta s-a adresat în instanța de judecată anume la recomandarea CTAS Sîngerei, care prin scrisoarea sa cu nr. x-01/09-1644 din 21 decembrie 2021 l-a informat pe Alexandr Botnari că urmează să se adreseze în instanța de judecată pentru a fi constatat faptul identității între cele două nume, eronat reflectate în cărțile de salariu ale colhozului „Biruința” și în carnetul de muncă al ultimului.

A menționat că, CTAS Sîngerei, ca autoritate publică competentă a evitat să dea o apreciere justă actelor de care dispunea, pentru a-i fi stabilită prestația de asigurare socială sub formă de pensie.

Recurentul a comunicat că, toate inacțiunile CTAS Sîngerei s-au limitat la referirea la diferite circumstanțe și alte argumente formale, doar pentru a evita îndeplinirea întocmai a atribuțiilor ca și autoritate competentă, având toate înscrisurile și probele necesare în acest sens.

Consideră că, instanța de apel i-a agravat situația prin casarea hotărârii primei instanțe și astfel a continuat să-i îngreădească dreptul social la o pensie minimă garantată de stat.

A afirmat că, nu are o altă posibilitate de a proba anii săi de activitate, decât prin carnetul de muncă, dar ține și de obligația CTAS Sîngerei de a deține actele necesare pentru a-i asigura dreptul la o prestație socială decentă, iar, la caz, în lipsa acestora, CTAS urma să acumuleze actele necesare.

Recurentul a mai invocat că, necalificând coerent probele din dosar, aplicând și considerând greșit existența unui litigiu și aplicând greșit art. 267 lit. l) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a admis soluționarea greșită a cazului, care în consecință a dus la încălcarea dreptului fundamental al cetățeanului, consfințit prin art. 47 din Constituție.

Prin notificarea din 05 august 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 109).

Referință nu a fost depusă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa recurentului, prin intermediul oficiului poștal, copia deciziei contestate la 27 iunie 2022 (f.d. 80), fiind recepționată de către acesta la data de 04 iulie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat. (f.d. 81)

Astfel, recursul declarat la 14 iulie 2022 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Alexandr Botnari, reprezentat de avocatul Victor Durleșteanu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Alexandr Botnari, reprezentat de avocatul Victor Durleșteanu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Alexandr Botnari, reprezentat de avocatul Victor Durleșteanu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Alexandr Botnari, reprezentat de avocatul Victor Durleșteanu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic